

Minimum testikkelomkrets ved ulike alder for avlsokser					
Alder (mnd)	<15	>15, <18	>18, <21	>21, <24	>24
Testikkel-omkrets (cm)	30	31	32	33	34

Sædkvalitet

Denne er det vanskelig å bestemme på gården fordi det fordrer spesialutstyr og spesialkunnskap. Men noen enkle triks kan være til hjelp. Når man måler pungens omkrets bør man også kjenne på testiklene og forsikre seg om at de er like store, ikke har klumper og at de kjennes faste (for eksempel som modne plommer). Dersom det er skader i skinnet på pungen, for eksempel solbrenthet eller fortykninger, kan dette redusere sædledernes kapasitet.

Fôrplan

Fete okser er late. De ser imponerende ut, men de er late. De er også mer utsatt for lammeleser og de kan lettere skade unge kviger under paring. Oksen bør ligge på 2,5 hold-poeng i paringsperioden. Men hvis oksen din er for fet og det er like før paringen begynner, er det allikevel ikke riktig å sette ham på en slankekur. Sulteføring vil påvirke sædkvaliteten negativt (både nå og de neste to månedene). Hvis vekttapet derimot skjer gradvis, vil ikke sædkvaliteten bli skadelidende. Å gi mineraltilskudd er også fornuftig, noen mineraler er helt nødvendige for produksjon av friske spermier.

Libido

Den egenskapen hos oksen som er vanskeligst å vurdere er libido. Libido påvirkes av flere faktorer, tilstedeværelsen av andre okser, oksens tidligere erfaringer (har han falt av kua og slått ryggen?), ernæring, kjedsomhet og sykdom. Dersom du tror at han kan problemer bør du først veie oksen og dernest forsikre deg om at han har full førlighet. Dersom du ikke blir noe klokere av dette, er det mulig å teste libido. Til dette trengs sannsynligvis konsultasjon av en veterinær.

Husk at ting forandrer seg, så fordi om oksen gjorde jobben i fjor betyr ikke det nødvendigvis at den vil gjøre jobben i år! Selv om de enkle undersøkelsene jeg har beskrevet her ikke vil avsløre nedsatt bedekningsevne i alle tilfeller, så vil det gjøre deg i stand til å avsløre flertallet av dem. De samme undersøkelsene (spesielt måling av pungens omkrets og en undersøkelse av testiklene), bør også gjøres før man kjøper en okse. Hvis du ikke stoler nok på din egen dømmekraft, vil jeg på det sterkeste anbefale at du får en veterinær til å gjøre jobben for deg. Det være seg før paringsesongen eller før du betaler for oksen. ■

Adam Martin

utdannet seg til veterinær ved University of Liverpool og var ferdig uteksaminert i 2001. Han gikk umiddelbart ut i praksis med store dyr i Wales. Etter fem år i praksis begynte Adam å arbeide ved Norges veterinærhøgskole hvor han underviser og forsker på reproduksjon og helse på drøvtyggere. I tillegg til veterinærtittelen har Adam utdannet seg videre innen storfehelse, produksjon og reproduksjon. Han har blant annet Diplom i Storfe reproduksjon og Mastergrad i Storfehelse og produksjon.

Bakke Charolais

Baltasar av Bakke

95 % semin har resultert i fem seminokser, og tre av disse har blitt eliteokser. Kjøttfulle dyr med både hornede og kollede linjer. Aktiv avlsbesetning i seks år.

Bakke Charolais v/Runar og Nina Bakke • Elverhøy Gård • 3330 Skotselv
Tlf. 32 75 20 21 • Mobil 920 95 934 • Mobil 988 53 370